(2) Carlsen,Magnus − Caruana,Fabiano [D37]

Dünya Sampiyonlugu Maçi (2), 10.11.2018
[Selbes,Tarik]

1.d4 ♘f6 2.♘f3 d5 3.c4 e6 [Bu hamleyle Caruana oyunu Kabul Edilmeyen Vezir Gambiti sularına sokuyor. Bu açılışın oynanmadığı çok az şampiyonluk maçı olduğunu söyleyebiliriz satranç tarihinde. Elbette bu açılış üzerine dünyanın en iyi iki oyuncusunun bir tartışması olarak da okunabilecek Capablanca−Alekhine Buenos Aires 1927'yi burada anmadan geçmek olmaz: 32 partinin 30'u bu varyantta oynanmıştı!]

4.♘c3 ♗e7 5.♗f4 [Korçnoy'un favori hamlesi. Bugünlerde üst seviyede Fg5'ten daha popüler bir seçenek. Bunda Tartakower Varyantı'nın sağlamlığının etkisi büyük.]

[5.♗g5 h6 6.♗h4 0-0 7.e3 b6 Tartakower veya Makagonov−Bondarevsky Varyantı]

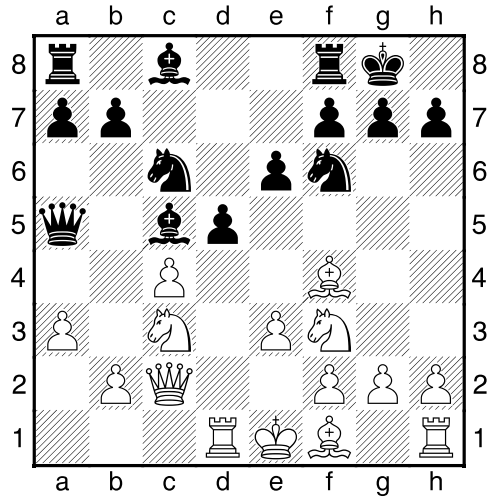
5...0-0 6.e3 c5 [Siyah, beyaz filin g5'te değil de f4'te olmasından yararlanarak merkeze saldıran bu hamleyi hemen oynayabiliyor. Bu açıdan bakıldığında konumdaki en prensipli seçenek.]

7.dxc5 [7.♗d3 cxd4 8.exd4 dxc4 Bir izole vezir piyonu oyununa yol açar ki beyaz taşların bu yapı için en iyi şekilde yerleştiğini söylemek zor.]

7...♗xc5 8.♕c2 ♘c6 9.a3 [b4'ü kontrol eden önemli bir hamle]

[9.♖d1 ♕a5 10.a3 ile yine oyundaki konuma ulaşılırdı.]

9...♕a5 10.♖d1 [

Beyaz siyahı c4'ü almaya zorlayabilirse Fxc4'ü tek hamlede oynayarak tempo kazanmayı planlıyor.]

10...♖d8 [Oldukça nadir rastlanan bir hamle ve böylece Caruana rakibini şaşırtmayı başarıyor. Kale e8'de e5 sürüşlerini hazırladığı ve beyaz şahla aynı dikeyde bulunmasının Ad4 gibi fikirleri hazırlaması nedeniyle daha anlamlı duruyor gibi gözükse de Caruana ve sekondantları bu hamleyi iyice hazırlamış olmalı.]

[10...♖e8 Korçnoy−Karpov Baguio 1978'in ünlü 21. partisinde Karpov tarafından − sekondantı Zaitsev tarafından bulunmuş bir hamle− oynanmıştı ve o günden beri de bu konumdaki ana hamle. 11.♘d2 e5

12.♗g5 ♘d4 13.♕b1 *(13.exd4 exd4+ 14.♘e2 ♘g4-+* ölümcül d3 tehdidiyle*)* 13...♗f5 14.♗d3 e4? *(14...♗xd3 15.♕xd3 ♘e4* günümüzde siyahın tercihi*)* 15.♗c2 Korçnoy, ihtiyatlı Karpov−vari bir tercihte bulunuyor. *(15.♗f1! ♘g4 16.cxd5 ♘e5 17.exd4* ve siyahın yeterli kompansasyonu yok*)* 15...♘xc2+ 16.♕xc2 ♕a6 17.♗xf6 ♕xf6 18.♘b3 ♗d6 19.♖xd5 ♖e5 20.♘d4± Bazı maceralardan sonra Korçnoy finalde rakibini yenmeyi başardı 1-0 (60) Kortschnoj,V (2665) −Karpov,A (2725) Baguio City 1978]

11.♗e2 [Şampiyondan stiline uygun temkinli bir seçenek.]

[11.♘d2! konumdaki en hırslı seçenek kuşkusuz. Carlsen böyle oynasaydı acaba Caruana nasıl devam edecekti? 11...d4 Bu hamle ve sonrasındaki karışıklıklarda Caruana bazı fikirler bulmuş olmalı. Herhalde Fabiano Caruana, rakibinden daha hazırlıklı olduğu karışık bir konuma girmek istiyor. *(11...dxc4* beyaza rahat bir oyun veriyor, bu yüzden Amerikalı yıldızın seçiminin bu olacağına inanmak güç *12.♘xc4 ♖xd1+ 13.♕xd1 ♕d8 14.♕xd8+ ♘xd8 15.♗e2±* Beyazın üstünlüğü mevcut*)* 12.♘b3 ♕b6 13.♘a4 ♗b4+ 14.♔e2 *(14.axb4 ♕xb4+ 15.♘d2 e5* Bilgisayar beyazı beğense de oldukça karışık bir konum ve siyahın kuvvetli bir karşı oyunu var. Carlsen'in hazırlıklı bir rakibe karşı bunlara girmek istememesi anlaşılır.*)* 14...♕a6 15.♘xd4 ♗e7 16.♘xc6 ♕xc6 17.♖xd8+ ♗xd8 18.♔d1 b6 19.♘c3 ♗a6 20.♕a4 ♕xa4+ 21.♘xa4 ♖c8 22.♘c3 1/2-1/2 (22) Petrosian,T−Lutikov,A Moscow (Russia) 1966]

11...♘e4 [Siyah böylece beyazın piyon yapısını bozuyor.]

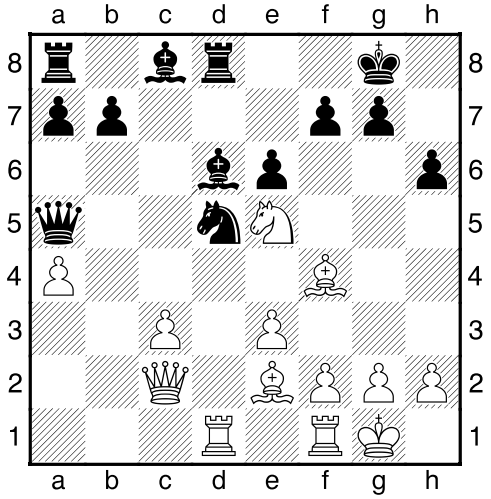
12.0-0 ♘xc3 13.bxc3 h6 [Ag5 gibi hamleleri kesen yararlı bir profilaktik hamle]

14.a4 [Burada Carlsen belki de ufak bir hamle sırası hatası yapıyor.]

[14.cxd5 exd5 15.a4 sonrası konum objektif olarak eşit olsa da Beyaz bir üstünlük elde edebilecek taraf gibi duruyor.]

14...♘e7! [Şimdi cxd5'e Axd5 var ve siyah daha iyi piyon yapısını koruyacak!]

15.♘e5 ♗d6 16.cxd5 ♘xd5 [

Burada ilginç bir feda vardı fakat bunu hazırlıklı olduğu belli bir rakibe karşı oynamak intihar anlamına gelebileceği için Carlsen'in başka bir seçimde bulunması anlaşılır.]

17.♗f3 [17.♘xf7! sonrası oyun bir anda karışıyor! 17...♔xf7 18.♗xd6 ♖xd6 19.♗h5+ ♔g8 20.e4 ♘f4

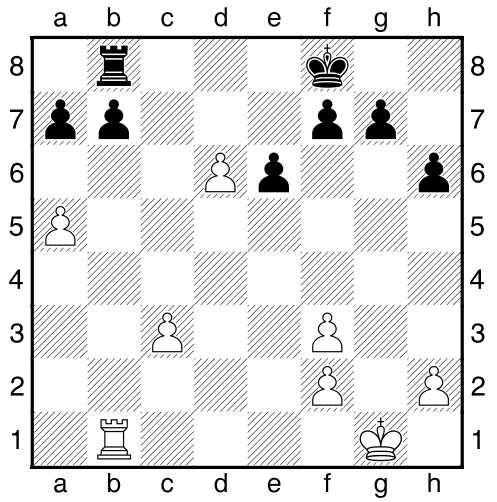
21.♖xd6 ♕xh5 22.♖d8+ ♔f7∞ Bu konumu doğru değerlendirmek imkansız]

17...♘xf4 18.exf4 ♗xe5 [Siyah gelişimini tamamlamak için bu atı almak zorunda]

19.♖xd8+ ♕xd8 20.fxe5 ♕c7 21.♖b1 ♖b8 [Artık Caruana filini çıkmaya hazır]

22.♕d3 ♗d7 23.a5 ♗c6 [Vezir finalinde piyonları tutmak kolay değil dolayısıyla Carlsen vezirleri değişiyor ve sonrasında oluşacak kale finali kolay bir berabere]

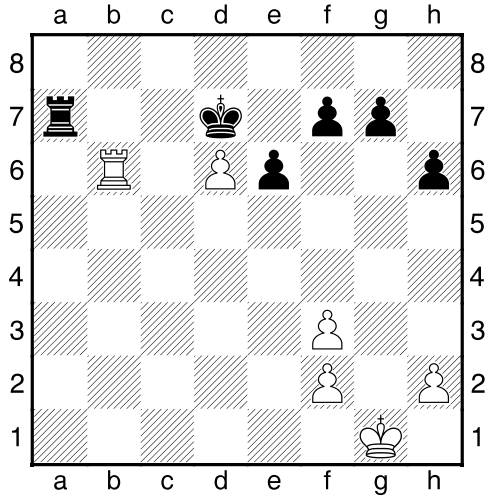
24.♕d6 ♕xd6 25.exd6 ♗xf3 26.gxf3 ♔f8 [

İlk bakışta siyah kazanca yakın gibi görünse de vezir kanadı piyonlarının tahtadan kalkmasıyla aynı kanatta 4'e 3 piyon bulunan berabere bir kale finali oluşacak.]

27.c4 ♔e8 28.a6 [Bu ve sonraki hamleyle Carlsen siyahın a ve b piyonlarını tahtadan kaldırmayı garantiliyor.]

28...b6 29.c5 ♔d7 30.cxb6 axb6 31.a7 ♖a8 32.♖xb6 ♖xa7 [

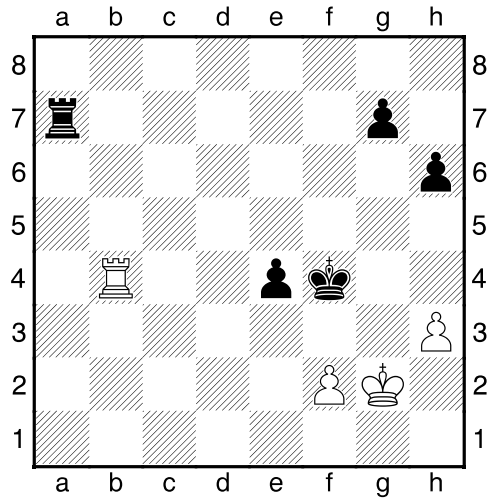
Bir dizi zorunlu hamleden sonra bu finale ulaştık. Carlsen'in göstereceği gibi siyah d6 piyonunu alsa da oyun rahatça berabere.]

33.♔g2 e5 34.♖b4 f5 [34...♔xd6 35.f4 Carlsen'in fikriydi. Caruana yaptığı hamleyle piyon kırışmalarını engellemek istiyor.]

35.♖b6 ♔e6 36.d7+ [Kale beşinci ve altıncı yataylar arasında gidip gelerek siyah şahı rahatsız edecek.]

36...♔xd7 37.♖b5 ♔e6 38.♖b6+ ♔f7 39.♖b5 ♔f6 40.♖b6+ ♔g5 41.♖b5 ♔f4 [41...♖e7 42.♔g3 ve Siyah yine bir şeyler yapabilmek için en az bir veya belki de iki piyon değişmek zorunda]

42.♖b4+ e4 43.fxe4 fxe4 44.h3 [

Oyun daha da sadeleşti. Caruana rakibini zorlamadan berabereye razı oluyor zira final basit bir şekilde berabere. Siyah şah üçüncü yataya Kg5 sonrası gelse bile beyaz kale yataydan şah çekecek. Dolayısıyla herhangi bir içeri girme planı mevcut değil.]

44...♖a5 45.♖b7 ♖g5+ 46.♔f1 ♖g6 47.♖b4 ♖g5 48.♖b7 ♖g6 49.♖b4 [Caruana için siyah taşlarla rahat bir beraberlik! Boş güne adayın moralli girdiğini pekala söyleyebiliriz!]

½-½